Kàdduy Waxyoo ngi, ñeel Yowaan ci biir Peeñum Almasi Yeesu

Ubbite gi

1 Lii peeñum Yeesu Almasi la, mu ko Yàlla
jox ngir mu won ay jaamam yenn xew-xew yu
dëgmal. Malaakaam la yebal ci Yowaan ngir
xamle ko.
2 Yowaan moo seede mboolem li mu gis, te mu
jëm ci kàddug Yàlla ak seedes Yeesu Almasi.
3 Ndokklee képp ku jàng ak mboolem ñi déglu
yii kàdduy waxyu, tey sàmm li ñu ci bind, ndaxte
waxtu wi jege na.

Ab nuyoo ñeel na juróom ñaari mboolooy gëmkat

4 Lii mu ngi tukkee ci man Yowaan, ñeel
juróom ñaari mboolooy gëmkat ña ca diiwaanu
Asi. Na leen yiw ak jàmm ñeel, tukkee fa Ki masa
Nekk, Ki Nekk, di Kiy Dikk, tukkee it fa boroom
juróom ñaari noo ya* fa kanam ngànguneem†,
5 tukkee itam fa Yeesu Almasi, seede bu wóor
bi, moom taaw bi‡, ki jëkka dekki, jóge ci ñi dee,
di kilifay buuri kaw suuf.

---

* **1:4** 1.4 juróom ñaari noo ya: seetal ci 4.5 ak 5.6. † **1:4** 1.4 ngàngune ma mooy fa buur biy toog. ‡ **1:5** 1.5 taaw bi: taaw mooy ki jëkka juddu, waaye ab juddu taxul ñuy wax fii. Li Yeesu Almasi jëkka dekki ndekkite lu dee toppatul moo tax ñuy wax. Mooy taaw ci kaw darajaam ndax moo sut ñépp, yilif lépp luy mbindeef, te ci darajaam la ñépp di dekkee.

Moom mi nu sopp, yiwee nu deretam, ba nu
teqlikook kilifteefu sunuy bàkkaar,
6 ba noppi def nu nuy askanu sarxalkati Buur
Yàlla Baayam§, na ko daraja ak kàttan ñeel tey
ak ëllëg ba fàww. Amiin.
7 Mu ngoogu di dikk, indaale niir yi,
te ñépp a koy teg bët,
ba ca ña ko jamoon sax,
te giiri kaw suuf yépp ay jooy ndax moom.
Noonu la moos. Amiin.
8 «Man, maay Alfa, di Omega*», la Boroom bi
Yàlla wax, moom Ki masa Nekk, Ki Nekk, di Kiy
Dikk ëllëg, te di Aji Man ji.

Yowaan am na peeñu ca dunu Patmos

9 Man Yowaan seen mbokk, mi séddook yeen
nattu ak barkeb nguurug Yàlla, ak muñ gi ci
Yeesu, maa nga woon fa ñu ma toxaloon, ca dun
ba ñuy wax Patmos. Li ko waral di sama waare
ci kàddug Yàlla ak seedeel Yeesu.
10 Maa nekkoon ci biir Noowug Yàlla benn
bésub Sang bi, ma dégg ci sama gannaaw baat
bu xumb nig liit.
11 Mu ne: «Mboolem loo gis, bind ko cib téere,
nga yónnee ko juróom ñaari mboolooy gëmkat
ña ca dëkk ya ñuy wax Efes ak Samirin ak
Pergam ak Catir ak Sàrd ak Filadelfi ak Lawdise.»
12 Naka laa geestu, di seet kuy wax ak man, ma
daldi gis juróom ñaari tegukaayi làmp yu wurus.

---

§ **1:6** 1.6 Baayam: seetal ci *Luug* 3.23, 38. * **1:8** 1.8 Alfa, Omega: ci làkku gereg, alfa moo jëkk ci araf yi, omega mujj ci. Kuy Alfa ak Omega nag moo jëkk, moo mujj.

13 Ca digg tegukaayi làmp ya, jëmm juy nirook nit† a fa nekk. Ma nga sol mbubb mu tollu
ci ndëgguy tànk yi, takkoo ngañaayal wurus ci
dënn bi.
14 Kawaru bopp baa nga weex tàll, gët ya di
tàkk ni sawara,
15 tànk ya mel ni xànjar bu yànj bu ñu xelli,
baat bay riir ni gannaxi géej.
16 Ma nga yor ca loxol ndijooram juróom ñaari
biddiiw, ab saamaru ñaari ñawka bu ñaw di
lange ca gémmiñ ga, xar-kanam baa nga leer
nàññ ni jantub njolloor.
17 Naka laa ko gis, ne dàll daanu ci ay tànkam
ni ku dee. Mu teg ma loxol ndijooram, ne ma:
«Bul tiit. Maay Ki Jëkk, di Ki Mujj.
18 Maay Kiy Dund, maa dee woon, maay dund
nii tey ak ëllëg ba fàww te maa yor caabiy dee
ak njaniiw.
19 Kon nag bindal li nga gis: Li am nii tey ak
itam liy ñëw gannaaw lii.
20 Kumpa gi ci juróom ñaari biddiiw yi nga gis
ci sama loxol ndijoor, ak juróom ñaari tegukaayi
làmp yu wurus yi, li muy firi mooy: juróom
ñaari biddiiw yi ñoo di malaakay juróom ñaari
mboolooy gëmkat ñi; juróom ñaari tegukaayi
làmp yi ñoo di juróom ñaari mbooloo yi.»

2

Bindees na waa Efes

1 «Malaakam mbooloom gëmkat ña ca Efes,
bind ko ne ko:

† **1:13** 1.13 Seetal ci *Dañeel* 7.13.

«Lii moo di kàdduy Ki yor juróom ñaari bid-diiw yi ci loxol ndijooram, di doxe digg juróom ñaari tegukaayi làmp yu wurus yi. Mu ne:

2 Gis naa say jëf, gis sa liggéey ak sag muñ.
Xam naa ne manuloo dékku ñu bon ñi.
Seetlu nga ñi tuddoo samay ndaw, ba gis ne ay fen-kat lañu.
3 Xam naa it ne muñ nga te sonn nga moos ngir man te xàddiwoo.
4 «Waaye li ma la sikke moo di sa cofeel ga nga jëkke woon, moom nga wacc.
5 Kon nag fàttlikul fu kawe fa nga xàwwikoo ba fii, te nga tuub, di jëfe jëf ja nga jëkke woon.
Lu ko moy maay dikk ba fi yaw, daldi jële sa tegukaayu làmp fa bérabam, ndegam tuubuloo.
6 Waaye lu baax lii nag yaay boroom: ni ma sibe jëfi ngérum Nikolas*, ni nga ko sibe.
7 Ku ami nopp kat, na dégg li Noowug Yàlla wax mboolooy gëmkat ñi.
Ku am ndam nag, maa lay may nga lekk ci garabu dund gi ci Àjjana, toolub Yàlla.

Bindees na waa Samirin

8 «Malaakam mbooloom gëmkat ña ca Samirin nag, bind ko ne ko:

«Lii moo di kàdduy Ki Jëkk te Mujj, Ki dee woon te dekki. Mu ne:

9 Gis naa sa coono ak sag ñàkk, moona yaaka duunle!
Gannaaw loolu it, waxi yàq-der yi tukkee ci ñooñu tuddoo Yawut te duñu Yawut,

---

* **2:6** 2.6 ngérum Nikolas mooy ñiy taafantoo sañ-sañ bu ñu am gannaaw bu ñu gëmee Yeesu, ngir daganal yenn aada yu ñaaw yu mel ni lekk lu ñu sarxal ay tuur, ak powum séy.

duñu lenn lu moy jàngub Seytaane, dégg naa ko.
10 Bul ragal mukk mitit wi nga nara daj.
Seytaanee ngi noonu di dugal kaso ñenn ci yeen,
ngir nattu leen. Dingeen am coono diiru fukki
fan. Nanga saxoo kóllëre ba dee fekk la ci, ma
kaalaa la kaalag dund.
11 «Ku ami nopp kat, na dégg li Noowug Yàlla
wax mboolooy gëmkat ñi. Ku am ndam nag doo
loru mukk ci ñaareelu dee gi.†

Bindees na waa Pergam

12 «Malaakam mbooloom gëmkat ña ca
Pergam nag, bind ko ne ko:
«Lii moo di kàdduy Boroom saamar bi ci ñaari
ñawka yi. Mu ne:
13 Xam naa fa nga dëkk, fa la Seytaane samp
nguuram. Teewul nga ŋoy ci sama tur te
weddiwoo ne man nga gëm ba sax ca fan, ya nit
ña reye ca seen biir, Antipas sama seede bu am
kóllëre ba, foofa Seytaane dëkk.
14 «Waaye lenn a ngi lu ma lay sikke: yaa ngi
uuf foofu ay nit ñuy saxal njànglem Balaam,
moom mi doon xiirtal Balag‡ ci tegal Israyil
ndëgg-sërëx, ngir ñu lekk ñam wu ñu sarxal ay
tuur, ak di gànctu.
15 Naka noonu itam yaa ngi uuf ay nit ñuy saxal
njànglem ngérum Nikolas.

† **2:11** 2.11 ñaareelu dee gi: seetal ci 20.14 ak 21.8. ‡ **2:14** 2.14 Balaam, Balag: Balaam moo doon mbubboo turu yonent, di fexee rëbb bànni Israyil, ngir sàkku alal ci Balag buuru Mowab ci jamonoy Yonent Yàlla Musaa. Seetal ci *Màndiŋ ma* 22—23.

16 Kon nag tuubal. Lu ko moy maay dikk léegi
ba fi yaw, te saamar biy lange sama gémmiñ,
moom laay xareek nit ñooñu.
17 «Ku ami nopp kat, na dégg li Noowug Yàlla
wax mboolooy gëmkat ñi. Ku am ndam nag, maa
lay may ci mànn§ mu làqu mi, nga lekk, maa lay
jox it aw doj wu weex; doj wu ñu bind tur wu
bees wu kenn xamul, ku dul ka ko jot.

Bindees na waa Catir

18 «Malaakam mbooloom gëmkat ña ca Catir
nag, bind ko ne ko:
«Lii moo di kàdduy Doomu Yàlla ji*, ki ay
gëtam mel ni sawara wu yànj, ndëgguy tànkam
mel ni xànjar bu ñu jonj. Mu ne:
19 Gis naa say jëf ak sa cofeel ak sa ngëm ak sa
liggéey ak sag muñ. Xam naa ne sa jëf yu mujj
moo ëpp jëf yu jëkk ya.
20 «Waaye lenn laa lay sikke: dangaa bàyyi
Yesabel, jigéen joojuy tuddoo yonent, muy
jàngleek a réeral sama jaam ñi, ngir ñuy gànctu
ak a lekk ñam wu ñu sarxal ay tuur.
21 May naa ko ab diir, ngir mu tuub, waaye moo
buggula tuub ngànctoom.

---

§ **2:17** 2.17 mànn moo di ñam wa Yàlla wàcceeloon Musaa ak bànni Israyil, ba ñu gàddaayee Misra, jëm ca réew ma leen Yàlla digoon. * **2:18** 2.18 Doomu Yàlla: tur wii tekkiwul ne Yàlla moo jur Yeesu mook Maryaama. Tekkiwul it ne dañoo màggal nit, ba di ko méngale ak Yàlla. Waaye day tekki ne Yeesu mooy Kàddug Yàlla, mooy màndargam jëmmu Yàlla, ci jikkoom ji gëna biire. Ku gis doom, man ngaa xam nu baayam mel. Ku gis Yeesu kon, mana xam nu Yàlla mel.

22 Kon nag maa ngii di ko rattax cib lal, te ñi
mu àndal di gànctu it, maa leen di sóob ci mitit
wu réy, su ñu tuubul jëf ja ñu koy roye.
23 Am mbas laay fàdde ay taalibeem. Su ko
defee mboolooy gëmkat ñépp dinañu xam ne
man maay nattu xol ak xel, te maay fey ku nekk
ay jëfam.
24 «Waaye yeen ñi ci des ñépp nag, yeen waa
Catir ñi toppul moomu njàngle te jotuleena xam
loolu ñu naan xóotey xam-xamu Seytaane, maa
ne leen, duma leen sëf beneen sëf.
25 Ŋoyleen rekk ci li ngeen am, ba kera may
dikk.
26 «Ku am ndam nag, ku saxoo jëf ji ma soob,
ba kera muj ga, maa lay jox sañ-sañ ci kaw xeet
yi:
27 Ni ñuy rajaxee ndaal xandeer,
noonu nga leen di sàmmeji yetu weñ,
28 te man ci sama bopp, noonee laa jote sañ-sañ
bi ci sama Baay. Maa lay jox itam biddiiwu njël.
29 Ku ami nopp kat, na dégg li Noowug Yàlla wax
mboolooy gëmkat ñi.

3

Bindees na waa Sàrd

1 «Malaakam mbooloom gëmkat ña ca Sàrd
nag, bind ko ne ko:

«Lii moo di kàdduy Boroom juróom ñaari noo
yu Yàlla yi ak juróom ñaari biddiiw yi. Mu ne:
Gis naa say jëf. Dañu laa jàppe kuy dund te fekk
la dee.

2 Teewlul te nga leqli ndes wi ngay waaja deele.
Ndax kat, gisuma sa jëf ju mat fa sama kanam
Yàlla.
3 Kon nag fàttlikul la nga jotoon te dégg ko;
nga sàmm ko, te tuub. Soo teewluwul nag, dinaa
ñëw nib sàcc, te doo xam mukk wan waxtu laa
naa jimeet fi sa kaw.
4 «Moona am nga foofu ci Sàrd nit ñu néew ñu
tilimalul seen mbubb. Ñooñooy ànd ak man, sol
lu weex, ndax ñoo ko yeyoo.
5 Ku am ndam mooy soloo noonu mbubb mu
weex, te turam, duma ko far ci téereb dund bi,
waaye maa koy wuyul ci sama kanam Baay ak
ay malaakaam.
6 Ku ami nopp kat, na dégg li Noowug Yàlla
wax mboolooy gëmkat ñi.

Bindees na waa Filadelfi

7 «Malaakam mbooloom gëmkat ña ca
Filadelfi nag, bind ko, ne ko:
«Lii moo di kàdduy ku Sell ki, kiy Dëgg, te yor
caabiy Daawuda, di tijji te kenn du tëj, di tëj te
kenn du tijji. Mu ne:
8 Gis naa say jëf. Maa def fi sa kanam, bunt
bu tijjiku bu kenn manula tëj. Ndax néew
nga doole, waaye sàmm nga sama kàddu te
weddiwoo ma.
9 Ñenn ci jàngub Seytaane bi, ñooñuy fen, di
tuddoo ay Yawut te duñuy Yawut, maa ngii di
leen xiirtal, dikkloo leen, sujjóotloo leen fi sa
kanam, ba ñu xam ne man maa la sopp.
10 Gannaaw yaa sàmm sama kàddu, ba muñ
ni ma la ko sante, man itam dinaa la sàmm ci

waxtuw nattu biy wàccsi ci àddina sépp, ngir nattu waa kaw suuf.
11 «Maa ngi ñëw léegi. Ŋoyal ci li nga yor, ngir kenn baña fëkk sa kaalag ndam.
12 Ku am ndam nag, maa lay def nga doon ag kenu fi sama biir néeg Yàlla, te doo fa génnati mukk. Maay bind fi sa kaw sama turu Yàlla ak sama turu dëkku Yàlla, te mooy Yerusalem gu bees, giy wàcce fa kaw, bàyyikoo fa sama Yàlla, maay bind it fi sa kaw sama tur wu yees.
13 Ku ami nopp kat, na dégg li Noowug Yàlla wax mboolooy gëmkat ñi.

Bindees na waa Lawdise

14 «Malaakam mbooloom gëmkat ña ca Lawdise nag, bind ko, ne ko:

«Lii moo di kàdduy Waawu Yàlla ji, Seede bi wóor te dëggu, Ndeyu càkktéefu Yàlla ji. Mu ne:
15 Xam naa say jëf; xam naa ne seddoo, tàngoo. Su ma sañoon nga sedd mbaa nga tàng.
16 Gannaaw nii nga nugge nag; tàngoo, seddoo, dinaa la yàbbi.
17 Gannaaw yaa ngi naan: “Am naa alal, barele naa, soxlaatuma dara,” te yaw xamuloo ni nga toroxe, jara yërëm, ñàkk, gumba, ne duŋŋ,
18 dama lay digal, nga jënd ci man wurus wu ñu xellee ci sawara ba mu set wecc, ngir nga am alal. Jëndal itam yére yu weex yoo soloo, ba làq sa duŋŋaaral gu gàccelu gi; ak tuufaay looy tuufoo, ngir nga gis.
19 «Man, képp ku ma sopp, maa koy jubbanti, yar ko. Kon nag farlul te tuub!

20 Maa ngi nii taxaw ci bunt bi, di fëgg. Ku dégg sama baat, ba ubbil ma, dinaa agsi moos sa néeg, nu bokk reer.
21 «Ku am ndam nag, maa lay may nga toog ak man fi sama ngàngune, na ma ame woon ndam, ba toog ak sama Baay fi ngànguneem.
22 Ku ami nopp kat, na dégg li Noowug Yàlla wax mboolooy gëmkat ñi.»

4

Buur Yàlla toog na ca ngànguneem

1 Gannaaw loolu damaa xool, rekk yem ci bunt bu ubbiku fa asamaan. Ci biir loolu baat ba ma jëkkoona dégg muy wax ak man te mel nig liit, ne ma: «Yéegal fii, ma won la liy topp ci loolu.»
2 Ma jekki rekk nekk ci biir Noowug Yàlla. Ci kaw loolu, yemuma lu moy ci am ngàngune mu tege ca asamaan, mu am ku toog ca ngàngune ma.
3 Meloom a ngay niru peru jàspë ak peru sarduwan, ag xon gu mel ni peru emëródd, wër ngàngune ma.
4 Yeneen ñaar fukki gàngune ak ñeent a ko wër, ñaar fukki mag ak ñeent toog ca gàngune ya. Ña nga sol mbubb yu weex, ay kaalay wurus tege ca seen bopp.
5 Ay melax aki kàddu aki dënu ñooy bawoo ca ngàngune ma, juróom ñaari jumi sawara di tàkk fa kanam ngàngune ma, jum ya di juróom ñaari noo yu Yàlla yi.
6 Fi janook ngàngune mi lu mel ni géeju kiristaal, leer nàññ. Fi wër ngàngune mi ci wet

gu nekk, ñeenti bindeef a ngi fi, fees aki bët ci kanam ak ci gannaaw.

7 Mbindeef mu jëkk maa ngi mel ni gaynde,
ñaareelu mbindeef mi mel niw yëkk,
ñetteelu mbindeef mi ame kanamu nit,
ñeenteel ba mel ni jaxaay juy naaw.

8 Ñeenti bindeef yi am nañu ku nekk juróom benni laaf, fees aki bët ba daj, biir ak biti, te guddi ak bëccëg duñu selaw, xanaa naan:

«Kee sell, Kee sell, Kee sell,
Keey Boroom bi Yàlla Aji Man ji,
Kee masa Nekk, Kee Nekk, Keey Dikk.»

9 Saa su bindeef ya di màggal ak a teral ak a sant
Boroom toogaayu ngàngune miy dund ba fàww,
10 ñaar fukki mag ñeek ñeent ne gurub sukk fi
kanam ki toog ci ngàngune mi, di ko sujjóotal,
moom miy dund ba fàww. Ñuy sànni seeni kaala
fi kanam ngàngune mi te naan:

11 «Yàlla sunu Boroom, yaa yeyoo daraja ak
teraanga ak kàttan,
ndaxte yaa sàkk lépp,
lépp lu am, yaw la soob,
nga sàkk ko.»

5

Gàttub Yàlla jël na téere ba

1 Ci biir loolu ma gis ci loxol ndijooru ki toog ci ngàngune mi, taxañub téere bu ñu bind biir ak biti, tay ko juróom ñaari tayu.

2 Ma gis malaaka mu am doole, muy yéenee baat bu xumb, naan: «Ana ku yeyoo tàyyi tayuy téere bii, ubbi ko?»

3 Du kenn nag ci asamaan mbaa kaw suuf,
mbaa biir suuf, ku manoona ubbi téere bi, ba
yër ko.
4 Ma jooy jooy yu metti, ndax giseesul kenn ku
yeyoo ubbi téere bi, ba yër ko.
5 Kenn ci mag ñi ne ma: «Bul jooy. Ma ne,
Gayndeg giirug Yuda, njebbital Buur Daawuda
daan na. Mooy ubbi téere beek juróom ñaari
tayoom.»
6 Ma daldi gis gàtt bu mel ni lu ñu rendi, mu
taxaw fi digg ngàngune mi, ñeenti bindeef yeek
mag ñi yéew ko. Gàtt bi juróom ñaari béjjén la
am, ak juróom ñaari bët, di juróom ñaari noowi
Yàlla, yi ñu yebal ci àddina sépp.
7 Gàtt bi dikk, jël téere bi ci loxol ndijooru ki
toog ci ngàngune mi.
8 Ba mu jëlee téere bi, ñeenti bindeef yi ak
ñaar fukki mag ñeek ñeent ne gurub sukk fi
kanamam, ku nekk yor xalam ak andi wurus yu
fees ak cuuraay, cuuraay li di ñaani aji sell ñi.
9 Ñuy woy nag woy wu yees, naan:
«Yaa yeyoo jël téere bi,
tàyyi tayu yi,
ndax yaw lañu rendi,
te sa deret nga jote, ngir Yàlla,
ay niti gépp giir ak wépp làmmiñ ak wépp xeet
ak wépp askan.
10 Yaa leen def ñu doon nguurug sarxalkat yi,
ñeel sunu Yàlla,
te dinañu nguuru ci àddina.»
11 Ma xoolaat, daldi dégg baati malaaka yu
bare, ñu yéew ngàngune mi ak bindeef yi ak mag
ñi, seen lim di ay junni, ba ci junniy junni.

12 Ña ngay àddu ca kaw, naan:
«Gàtt bi ñu rendi woon moo yeyoo kàttan ak
alal,
yeyoo xel ak doole,
moo yeyoo teraanga, yeyoo darajaak cant.»
13 Ba loolu amee mboolem dundooti asamaan,
ak kaw suuf, ak biir suuf, ak géej, ak mboolem li
ci seen biir, ñoom ñépp di wax, may dégg, naan:
«Ki toog ci ngàngune mi ak Gàtt bi,
nañu jagoo cant ak teraanga, ak darajaak kàttan,
tey ak ëllëg ba fàww.»
14 Ñeenti bindeef yi ne: «Amiin.» Mag ñi ne
gurub sukk, sujjóot.

6

Gàtt bi tàyyi na tayu yi

1 Ma gis nag Gàtt bi di tàyyi genn ci juróom
ñaari tayu yi. Ci biir loolu ma dégg kenn ci
ñeenti bindeef yi àddoo baat buy riir ni dënu,
ne: «Dikkal!»
2 Ma xool rekk, gis fas wu weex, gawaram yor
ag fitt. Ñu jox ko kaala, mu daldi dem yoonu
daan-kat, ngir daani.
3 Ba Gàtt bi tàyyee ñaareelu tayu gi, ma dégg
ñaareelu mbindeef mi ne: «Dikkal!»
4 Weneen fas ne jimeet, di wu xonq, ñu may
gawaram mu jële jàmm ci kaw suuf, ngir nit ñi
di reyante ci seen biir. Ñu jox ko saamar bu mag.
5 Ba mu tàyyee ñetteelu tayu gi, ma dégg
ñetteelu mbindeef mi ne: «Dikkal!» Ma
xool rekk, gis fas wu ñuul, gawaram yor ab
màndaxekaay.

6 Ma dégg lu mel ni baat bu jibe ci diggante
ñeenti bindeef yi, ne: «Benn kilo peppu bele,
peyu bëccëgu lëmm; benn kilo peppu lors, peyu
bëccëgu lëmm, te diw ak biiñ, bu ko kenn yàq.»

7 Ba Gàtt bi tàyyee ñeenteelu tayu gi, ma dégg
ñeenteelu mbindeef mi ne: «Dikkal!»
8 Ma xool rekk, gis fas wu gel, turu gawaram
di Dee, njaniiw topp ci moom. Ñu jox ko sañ-
sañ ci ñeenteelu xaaju àddina, ngir muy bóome
saamar akub xiif, di bóome mbas ak ay rabi àll.

9 Ba mu tàyyee juróomeelu tayu gi, ma gis ci
suufu sarxalukaay bi, bakkani ñi ñu bóom ndax
kàddug Yàlla ak seede si ñu ci seede.
10 Ñu àddu ca kaw ne: «Buur bu sell, bu dëggu
bi, loo deeti xaar ci àtte waa àddina, feyul nu
sunu deret ji tuuru?»
11 Ñu jox ku ci nekk mbubb mu weex, ne leen
ñu négandiku tuuti, ba kera seeni bokk ak ñi ñu
bokkal liggéey bi, te ñu war leena bóom ni ñoom,
ñépp dikk, ba lim bi mat.

12 Ma gisati bi muy tàyyi juróom benneelu tayu
gi, suuf daldi yëngu bu baaxa baax, jant bi ñuul
kukk, weer wi wépp xonq curr ni deret.
13 Biddiiw yi fàqe asamaan, wadd ci suuf, ni
doom yu xaay yu ngëlén gësëm seen ndey.
14 Asamaan si dellu ni basaŋ gu ñu taxañ, tund
yépp ak dun yépp toxoo fa ñu nekkoon.
15 Ba mu ko defee buuri àddina yeek kilifa yeek
njiiti gàngoor yeek boroom alal yeek boroom
doole yeek, mboolem jaam yeek gor ñi, ñépp
làquji ci xunti yeek doji tund yi.

16 Ñu ne tund yeek doj yi: «Daanuleen ci sunu
kaw, làq nu kanamu ki toog ci ngàngune mi ak
sànjum Gàtt bi,
17 ndax seen bésub sànj bu mag taxaw na, ana
ku ko àttan?»

7

Jaamukati Yàlla yi mucc nañu

1 Gannaaw loolu ma gis ñeenti malaaka yu
taxaw ci ñeenti colli àddina. Ña nga téye ñeenti
ngelawi àddina, ngir ngelaw baña wale fenn; du
ci jéeri, du ci géej, du ci genn garab.
2 Ma gis meneen malaaka, mu yéege penku,
yore torluwaayu Yàlla jiy dund. Mu àddu ca kaw,
wax ak ñeenti malaaka ya ñu mayoon ñu yàq
géej ak jéeri,
3 ne leen: «Buleen yàqagum jéeri ji ak géej gi
ak garab yi, li feek torluwunu ci jëwi ñiy jaamu
sunu Yàlla, màndargaale leen.»
4 Ma dégg limub ña ñu màndargaale tor-
luwaay ba; ñuy téeméer ak ñeent fukk ak ñeenti
junni (144 000), bawoo ci mboolem giiri bànni
Israyil:
5 Giirug Yuda, fukki junneek ñaar (12 000) lañu
ci màndargaal,
giirug Ruben, fukki junneek ñaar,
giiru Gàdd, fukki junneek ñaar,
6 giirug Aser, fukki junneek ñaar,
giirug Neftali, fukki junneek ñaar,
giirug Manase, fukki junneek ñaar,
7 giirug Simeyon, fukki junneek ñaar,
giirug Lewi, fukki junneek ñaar,

giirug Isaakar, fukki junneek ñaar,
8 giirug Sabulon, fukki junneek ñaar,
giirug Yuusufa, fukki junneek ñaar,
giirug Beñamin, fukki junneek ñaar.

Mbooloo mu réy am na ndam

9 Gannaaw loolu ma jekki gis mbooloo mu réy
mu kenn manula waññ, ñu bawoo ci askan yépp
ak giir yépp ak xeet yépp ak làmmiñ yépp. Ñu
ngi taxaw fi kanam ngàngune mi ak Gàtt bi, sol
mbubb yu weex, ŋàbb ay cari garabi tàndarma.
10 Ña ngay àddu ca kaw, naan:
«Texee ngi fi sunu Yàlla, ki toog ci ngàngune mi,
ak ci Gàtt bi!»
11 Malaaka yépp a nga taxaw, yéew ngàngune
ma ak mag ñaak ñeenti bindeef ya. Ñu ne
gurub sukk, dëpp seen jë fa kanam ngàngune
ma, sujjóotal Yàlla,
12 ne: «Amiin! Na sunu Yàlla jagoo màggal ak
daraja ak xel ak cant ak teraanga ak kàttan ak
doole, tey ak ëllëg ba fàww. Amiin!»
13 Ci kaw loolu kenn ci mag ñi ne ma: «Boroom
mbubb yu weex yii, ñooy ñan ak fan lañu jóge?»
14 Ma ne ko: «Sama sang, loolu de xanaa yaa
ko xam.» Mu ne ma: «Ñoo di ñi jóge ca nattu bu
réy ba. Fóot nañu seeni mbubb, ba weexal ko ci
deretu Gàtt bi.
15 Loolu moo leen taxa
teew fi kanam ngàngunem Yàlla,
di ko jaamoo biir màkkaanam guddi ak bëccëg,
te ki toog ci ngàngune mi moo leen di yiir.
16 Dootuñu xiif, dootuñu mar.
Dootuñu loru ci jant bi mbaa weneen tàngoor,

17 ndaxte Gàtt bi ci diggu ngàngune mi moo leen
di sàmm,
yóbbu leen ca bëti ndoxum dund ma,
te Yàllaa leen di fompal wépp rongooñ.»

8

Gàtt ba tàyyi na juróom ñaareelu tayu ga

1 Bi Gàtt bi tàyyee juróom ñaareelu tayu gi
nag, asamaan da ne selaw lu mat genn-wàllu
waxtu.
2 Ci kaw loolu ma gis juróom ñaari malaaka yi
taxaw fi kanam Yàlla, ñu jox leen juróom ñaari
liit.
3 Bi loolu amee meneen malaaka dikk, taxaw ci
wetu sarxalukaay bi. Mu ngi yor andu cuuraayu
wurus. Ñu jox ko cuuraay lu bare, ngir mu boole
kook ñaani mboolem aji sell ñi, jooxe ko ci kaw
sarxalukaayu wurus bi ci kanam ngàngune mi.
4 Saxaras cuuraay laa ngi gillee ci loxol
malaaka mi, ànd ak ñaani ñu sell ñi, di yéeg fa
Yàlla.
5 Malaaka mi jël andu cuuraay bi, tibbe ci
sarxalukaay bi ay xal ba and bi fees. Mu daldi
koy sànni ci kaw àddina, rekk ag dënu riir,
kàddu ràndaŋ, ag melax tàkk, suuf yëngu.

Liit yi jib na

6 Ba mu ko defee juróom ñaari malaaka yi yor
juróom ñaari liit yi di waaja liit.
7 Malaaka mu jëkk mi wal liitam, tawu doji
yuur topp ci, ak sawara wu ànd ak deret, ñu
boole lépp sànni ci kaw suuf, ñetteelu xaaju suuf

si daldi lakk, ñetteelu xaaju garab yi it lakk, ñax mu naat mépp lakk.

8 Ñaareelu malaaka mi wal liitam, mu am lu mel ni tund wu réy wuy tàkk, ñu sànni ko ci géej gi, ñetteelu xaaju géej gi soppiku deret,
9 ñetteelu xaaju bindeefi géej dee, ñetteelu xaaju gaal yi yàqu yaxeet.

10 Ñetteelu malaaka mi wal liitam, biddiiw bu réy buy tàkk nig jum xàwwikoo asamaan, wadd ci kaw ñetteelu xaaju dex yi ak bëti ndox yi.
11 Biddiiw bi Wextan la tudd. Ñetteelu xaaju ndox yépp la wexal, ñu bare naan ci, daldi dee, ndax wextanu ndox mi.
12 Ñeenteelu malaaka mi wal liitam, mu dal ñetteelu xaaju jant bi, ak ñetteelu xaaju weer wi, ak ñetteelu xaaju biddiiw yi, ba tax seen ñetteelu xaaju leer giim, ñetteelu xaaju bëccëg bi daldi lëndëm, ñetteelu xaaju guddi gi it gëna lëndëm.
13 Ma xoolaat, daldi dégg jenn jaxaay ju naawe digg asamaan. Mu àddu ca kaw ne: «Wóoy, wóoy, wóoy, musibay waa àddina yiy sababoo ci yeneen baati liit yi ñetti malaaka yi ci des, di waaja liit.»

9

1 Juróomeelu malaaka mi wal liitam, ma gis, biddiiw bu xàwwikoo woon asamaan, ba wadd ci kaw suuf. Ñu jox ko caabiy kàmbu xóote ba.
2 Mu ubbi buntu kàmbu xóote ba, saxar su mel ni saxaras taal bu mag jollee ca, jant bi ak jaww ji, lépp lëndëm ndax saxaras kàmb gi.

3 Ba loolu amee ay njéeréer génne ci saxar si,
daldi tasaaroo ci biir àddina, ñu may leen nag
daŋar ju mel ni daŋaru jànkalaar.
4 Ñu ne leen, buñu laal menn um ñax, mbaa
genn gàncax, mbaa genn garab, xanaa ñu jublu
rekk ci nit ñi amul màndargam torluwaayu Yàlla
ci seen jë.
5 May nañu leen ñu mitital leen diiru juróomi
weer, te bañ leena rey, xanaa mitital leen lu
tembook mititu fittu jànkalaar.
6 Bési keroog nit ñeey sàkku dee, te duñu ko
daj, ñu ne siiwa dee, ndee daw leen.

7 Njéeréer yaa ngi nirook fas yu ñu waajal
ngir xare, kaalawoo lu mel ni kaalay wurus, seen
kanam nirook kanamu nit,
8 seen kawar mel ni kawaru jigéen, seeni sell
nirook selli gaynde.
9 Ñu ngi sol kiiraayi dënn yu mel ni kiiraayi
weñ gu ñuul, seen coowal laaf yi mel ni coowal
watiiri xare yu bare.
10 Geen gu am fitt lañu am ni jànkalaar.
Daŋaru geen googu lañuy mititale nit ñi diiru
juróomi weer.
11 Seen buur a leen jiite, di malaakam xóote bi,
turam ci ebrë di Abadon, Apolyon ci làkku gereg,
(mu firi Yàqkat bi).

12 Naka la musiba mu jëkk mi jàll rekk, yeneen
ñaari musiba dikk, topp ci.

13 Ba mu ko defee juróom benneelu malaaka
mi wal liitam. Ma dégg baat bu jóge ci ñeenti
béjjéni sarxalukaayu wurus, bi ci kanam Yàlla.

14 Baat bi wax ak juróom benneelu malaaka mi
yor liit, ne ko: «Yiwil ñeenti malaaka, ya yeewe
ca Efraat, dex gu mag ga.»
15 Ca lañu yiwi ñeenti malaaka, ya ñu waa-
jaloon ñeel waxtu woowu, ci bés boobu, weer
woowu, at moomu, ngir ñu rey ñetteelu xaaju
nit ñi.
16 Limu gawari mbooloo ma doon xareji ñaar
téeméeri junniy junni la (200 000 000). Maa
dégg lim bi.
17 Nii laa gise ci peeñu mi fas yi ak ñi leen
war: ñu ngi sol kiiraay yu xonq ni sawara, baxa
ni safiir, te mboq ni tamarax. Boppi fas yaa
ngi nirook boppi gaynde, sawara ak saxar ak
tamarax di génne ci seen gémmiñ.
18 Ñetti musiba yooyii, sawara seek saxar seek
tamarax biy génne ci seen gémmiñ, daldi rey
ñetteelu xaaju nit ñi.
19 Daŋaru fas yaa ngi ci seen gémmiñ ak ci seen
geen, ndax seen geen yaa ngi mel ni ay jaan, ami
bopp yu ñuy mititalee.
20 Ndesu nit ñi musiba yooyii reyul nag, taxul
sax ñu tuub seeni jëf, ba bañatee jaamu ay tuur,
ak jëmmi xërëmi wurus ak xaalis ak xànjar ak
xeer ak dénk; xërëm yu gisul, déggul, doxul.
21 Rax ci dolli, tuubuñu bóome gi ak ñeengo gi
ak powum séy meek càcc gi ñu nekke.

10

Àtte bu mujj ba agsi na

1 Ci kaw loolu ma gis meneen malaaka mu am
doole, muy wàcce asamaan, làmboo aw niir, ag

xon tege ci bopp bi, kanam gi mel ni jant bi, tànk yi mel ni jumi sawara.
2 Mu ngi yor ab téere bu ndaw bu ñu ubbi. Mu teg tànku ndijooram ci géej gi, teg tànku càmmoñam ci jéeri ji.
3 Mu xaacu ca kaw, mel ni gaynde guy yëmmu. Naka la xaacu, juróom ñaari dënu jib.
4 Naka la juróom ñaari dënu yi jib, may waaja bind, daldi dégg baat bu jóge asamaan, ne ma: «Loolu juróom ñaari dënu yi wax de, gas ko, suul, bu ko bind.»
5 Ba mu ko defee malaaka, ma ma gisoon mu ŋarale géej geek jéeri ji yékkati loxol ndijooram, jëme asamaan.
6 Mu giñ ci Kiy dund ba fàww, Ki sàkk asamaan ak li ci biiram, ak suuf ak li ci biiram, ak géej ak li ci biiram. Mu ne: «Négandiku wees na,
7 waaye bu bési kàddug juróom ñaareelu malaaka mi taxawee, ba mu tàmbalee wal liit gi, su keroogee pexem Yàlla miy kumpa dina sotti, na mu ko waxe woon ay jaamam, yonent yi.»
8 Ba loolu amee baat, ba ma déggoon, mu bawoo asamaan, dellu wax ak man, ne ma: «Demal jël téere bu ndaw bi ñu ubbi ci loxol malaaka, mi ŋarale géej geek jéeri ji.»
9 Ma dem ba ci malaaka mi, ne ko mu jox ma téere bu ndaw bi. Mu ne ma: «Jël ko te lekk ko. Dina wex ci sa biir nag, waaye ni lem lay neexe ci sa gémmiñ.»
10 Ma jël téere bu ndaw bi ci loxol malaaka mi, lekk ko, mu neex ci sama gémmiñ ni lem, waaye naka laa ko wonn, mu wex xàtt ci sama biir.

11 Gannaaw loolu ñu ne ma: «War ngaa waxati
ay waxyu ngir xeet yu bare, ak askan yu bare, ak
niti làmmiñ yu bare, ak buur yu bare.»

11

Ñaari seede yi bey nañu seen waar

1 Ba loolu amee ñu jox ma nattukaay bu mel
niw yet, ne ma: «Jógal, natt néeg Yàlla bi ak
sarxalukaay bi, te nga wañ ña fay jaamu Yàlla.
2 Waaye ëttu bitib kër Yàlla gi, bàyyi ko, bu
ko natt, ndax ñi dul Yawut lees ko jox, te ñooy
dëggaate dëkk bu sell bi diiru ñeent fukki weer
ak ñaar.
3 Dinaa may nag sama ñaari seede yi, ñu
biral waxyu diiru junni ak ñaar téeméeri fan ak
juróom benn fukk (1 260) yu ñuy sol ay saaku,
di ko toroxloo.»
4 Ñaari seede yi ñoo di ñaari garabi oliw*
yeek ñaari tegukaayi làmp, yi taxaw ci kanam
Boroom suuf si.
5 Ku leen nara lor, sawaraay génne seen
gémmiñ, lakk seeni noon. Képp ku leen nara lor,
noonu ngay deeye.
6 Am nañu sañ-sañu tëj asamaan, ba du taw
diiru fan yi ñuy biral waxyu, am nañu itam sañ-
sañ ci ndox mi, ngir soppi ko deret, ak sañ-sañu
wàcceel suuf wépp xeetu musiba, saa su leen
soobee.

---

* **11:4** 11.4 oliw: garabu oliw dafa xawa mel ni sump, te am doom yu ñuy nal, ngir am ci diw gu ñuy togge, mbaa ñu di ko taaloo.

7 Gannaaw bu ñu seedee ba noppi nag, rab wiy
jóge ci xóote bi mooy xareek ñoom, daan leen,
ba rey leen.
8 Seeni néew da naan lareet ci péncum dëkk bu
mag boobu ñuy misaale turu Sodom mbaa Misra,
fa ñu reye woon seen Sang ci bant.
9 Diiru ñetti fan ak genn-wàll lañuy weeru, niti
wépp xeet, ak gépp giir, ak wépp làmmiñ, ak
wépp askan di seetaan seeni néew, te duñu bàyyi
kenn suul leen.
10 Waa àddina dinañu bége seen dee, di
bànneexu, di joqlante ay njukkal, ndaxte ñaari
yonent yooyu ñoo lakkaloon waa àddina.
11 Waaye bu ñetti fan yeek genn-wàll wéyee,
noowug dund giy bawoo fa Yàlla moo leen di
solu, ñu jóg, taxaw, tiitaange lu réy daldi jàpp
waa ceetaan ma.
12 Ba loolu amee ñaari seede yi dégg baat bu
xumb jibe asamaan, ne leen: «Yéegleen fii.» Ñu
yéeg asamaan ci biir aw niir, seeni noon di gis.
13 Ca waxtu wa, suuf daldi yëngu lool, ba benn
fukkeelu dëkk ba màbb. Juróom ñaari junniy nit
(7 000) dee ci yëngub suuf ba, ña ca des tiit, di
sàbbaal Yàllay asamaan.
14 Ñaareelu musiba mi wéy na, waaye kat
ñetteel baa ngi nii di ñëw.

Juróom ñaareelu liit ga jib na

15 Ba mu ko defee, juróom ñaareelu malaaka
mi wal liitam, baat yu xumb jibe ca asamaan, ne:
«Léegi nag nguurug àddina ñeel na sunu Bo-
room ak Almaseem.
Mooy nguuru ba fàww.»

16 Ba loolu amee ñaar fukki mag ak ñeent, ña
toogoon ca seen ngàngune ca kanam Yàlla, daldi
ne gurub sukk, dëpp seen jë ca suuf, sujjóotal
Yàlla.
17 Ñu ne:
«Boroom bi Yàlla Aji Man, ji nekk te nekkoon,
nu ngi lay gërëm,
ndax yaa ràngoo sa kàttan gu màgg,
taxawal sa nguur.
18 Askan yee meroon,
waaye sa mer a dikk tey;
tey jii ngay àtte ñi dee,
yool say jaam, yonent yi,
yool ñu sell ñeek ñi la ragal, mag ak ndaw,
tey it ngay sànk ñiy sànk àddina.»
19 Ci kaw loolu néeg Yàlla bi ci asamaan
ubbiku, gaalu kóllëreg Yàlla ga† di feeñ ca biir
màkkaanam ma, melax ya tàkk, kàddu yaak
dënu ya riir, suuf sa yëngu, tawu doji yuur bu
metti daldi sóob.

12

Ninki-nànka ji fexeel na ndaw si

1 Firnde ju màgg nag moo feeñoon asamaan:
Ndaw su làmboo jant bi, weer wi ronu ndëgguy
tànk yi, mu kaalawoo fukki biddiiw ak ñaar.
2 Jigéenu wérul juy matu la. Mu ngi yuuxu
ndax mititu mat wu tar.

† **11:19** 11.19 gaalu kóllëre ga: gaal gi ñuy wax fii waxande la, wu ñu denc àlluwa, ya ñu bind yoonu Yàlla te Yonent Yàlla Musaa jottli ko. Yàlla moo joxoon Musaa àlluway xeer yooyu, bind ca yoon wa lal kóllëre ga mu fas ak bànni Israyil.

3 Ci kaw loolu jeneen firnde feeñ asamaan.
Du lenn lu dul ninki-nànka ju réy, xonq curr,
am juróom ñaari bopp ak fukki béjjén, juróom
ñaari mbaxanay buur tege ci bopp yi, bopp bu
ne, menn.
4 Geenam gi daldi buube fa asamaan benn
ñetteelu biddiiw yi, rattax leen ci suuf. Ninki-
nànka jaa ngi taxaw ci kanam ndaw siy matu,
ngir bu xale bi juddoo rekk, mu lekk ko.
5 Ndaw si nag wasin doom ju góor, te muy ki
wara yilif xeeti àddina yépp, di leen jiitee yetu
weñ. Ci kaw loolu ñu fëkk doom ja, jàlle fa Yàlla,
ca ngànguneem.
6 Ndaw si nag daw, ba ca màndiŋ ma, ci ab
rawtu bu ko Yàlla waajaloon, ngir ñu leel ko fa
diiru junni ak ñaar téeméeri fan ak juróom benn
fukk (1 260).
7 Ab xare nag jibe fa asamaan. Mikayel
aki malaakaam di xareek ninki-nànka ji, ninki-
nànka jeeki malaakaam it di xare,
8 ñu néewal leen doole, ba amatuñu fu ñu nekk
ci asamaan.
9 Ñu xalab ninki-nànka ju réy ja, jaanu cosaan
joojee ñuy wax Tuumaalkat bi, di ko wax Sey-
taane, naxekatu mboolem àddina. Ci kaw suuf
lañu ko xalab, mooki malaakaam.
10 Ci kaw loolu ma dégg baat bu xumb bawoo
asamaan, ne:
«Léegi nag texe teew na,
ànd ak sunu kàttanu Yàlla ak nguuram,
ak sañ-sañu Almaseem,
ndax xalab nañu ki daan tuumaal sunu bokk yi,
di leen sosal guddeek bëccëg

fi sunu kanam Yàlla.
11 Sunu bokk yee daan ndax deretu Gàtt bi,
ak seen kàddug seede,
te soppuñu seen bakkan ba ragala dee.
12 Kon nag yaw asamaan, bégal,
yaak mboolem ñi ci sa biir!
Waaye wóoy ngalla yeen géej ak jéeri!
yeen, ñi Seytaane wàccaale mer mu tàng fi yeen,
ndax xam ne fan yu néew a ko dese.»
13 Ninki-nànka ja nag xam ne xalab nañu ko ci
kaw suuf, mu ne dann ndaw sa jur doom ju góor
ja.
14 Ñu jox ndaw si ñaari laafi jaxaay ja, ngir
mu naaw, rëcc ninki-nànka ji, dem màndiŋ ma,
ca rawtoom ba ñu koy leele lu tollook ñetti diir
ak genn-wàll*.
15 Ba mu ko defee ninki-nànka ji buusu ndox
mu bare ni dex, ndox ma topp ndaw sa, ngir wal
ma yóbbaale ko.
16 Ci kaw loolu suuf wallu ndaw sa, ŋa, daldi
naan dex, ga gémmiñu ninki-nànka ja buusu
woon.
17 Ninki-nànka ja mere ndaw sa, daldi dem,
xeexi ak ndesu doomam, yi topp santaaney Yàlla
tey saxoo seedeel Yeesu.
18 Mu taxaw nag ca tefesu géej ga.

13

Ñaari rab yu aay falu nañu

1 Ci kaw loolu ma gis rab wu génne ci géej gi,
am juróom ñaari bopp ak fukki béjjén, béjjén

* **12:14** 12.14 ñetti diir ak genn-wàll: seetal ci 12.6.

yi sol fukki mbaxanay buur, béjjén bu ne menn,
bopp bu nekk ak tur wuy saaga Yàlla.
2 Rab wi ma gis ni segg la mel, tànk yi mel ni yu
urs*, gémmiñ gi mel ni gu gaynde. Ninki-nànka
ji jox ko kàttanam ak nguuram ak sañ-sañam bu
réy.
3 Benn ci bopp yi nag, rab wi da cee gaañu ba
mel ni lu ñu rendi, ba mu dee. Teewul gaañu-
gaañu boobu ko waroona rey daldi wér. Waa
àddina sépp yéemu, topp ci rab wi.
4 Ba loolu amee ñu sujjóotal ninki-nànka ji
ndax la mu jox rab wi sañ-sañ bi, di sujjóotal
rab wi, naan: «Ana kuy moroomu rab wii, ak ku
mana xeex ak moom?»
5 Ñu may rab wi nag muy kañu ak a saaga
Yàlla, may ko it mu saña wéye noonu diiru ñeent
fukki weer ak ñaar.
6 Muy tifaar Yàlla ay saaga, di saaga aw turam,
ak màkkaanam, ak ñi dëkke asamaan.
7 Ñu may ko itam mu xareek ñu sell ñi, duma
leen, boole ci may ko sañ-sañ ci kaw niti gépp
giir ak wépp xeet ak wépp làmmiñ ak wépp
askan.
8 Mboolem waa àddinaa koy sujjóotal,
mboolem ñi ñu bindul seen tur ca ndoortel
àddina ci téereb dund† bu Gàtt, bi ñu rendi.
9 Ku ami nopp kat, na dégg.
10 Ku wara dem ngàllo,
ngàllo nga jëm,
ku wara deeye saamar,
saamar ngay deeyeji.

---

* **13:2** 13.2 urs rab wu ñàng la. Man naa ëpp gaynde te gën koo aay. † **13:8** 13.8 téereb dund bi: seetal ci 17.8.

Looloo tax ñu sell ñi wara saxoo muñ ak ngëm.
11 Ci kaw loolu ma gis weneen rab wu génne
ci suuf, am ñaari béjjén ni ab gàtt, tey wax ni
ninki-nànka.
12 Muy jëfe mboolem sañ-sañu rab wu jëkk wa,
ci turu rab wu jëkk wa, di sant suuf ak ñi ko
dëkke ñu sujjóotal rab wu jëkk, woowu gaañu
woon ba nara dee te mujj wér.
13 Ñaareelu rab wi nag di def kéemaan yu réy,
bay wàcce ci kaw suuf sawara wu jóge asamaan,
nit ñi di gis.
14 Ñaareelu rab wi nag nax waa àddina ci
kéemaan, yi mu am sañ-sañu def ci turu rab
wu jëkk wi. Mu sant waa àddina, ñu sàkk
jëmmu rab, wi ñu jamoon saamar te muy wéye
bakkanam.
15 Gannaaw loolu mayees na ko mu sol ag noo
jëmmu rab wu jëkk wi, ba muy wax, di reylu
képp ku ko sujjóotalul.
16 Ba mu ko defee, mag ak ndaw, boroom alal
ak baadoolo, as gor akub jaam, ñépp, mu defal
leen màndargam loxol ndijoor mbaa jë,
17 ba kenn du mana jënd mbaa jaay te amul
màndargam turu rab wi mbaa lim bi méngook
turam.
18 Fii nag xel la laaj: ku am ug dégg, na waññ
limu rab wi, ndax boobu lim turu nit la taxawe,
di juróom benni téeméer ak juróom benn fukk
ak juróom benn (666).

14

Kurél gu sell gi topp na Gàtt bi

1 Ma xoolaat, gisuma lu moy Gàtt bi fa mu
taxaw ci kaw tundu Siyoŋ* ak téeméer ak ñeent
fukk ak ñeenti junniy nit (144 000) ñu ànd ak
moom, te ñu bind ci seen jë turu Gàtt bi ak turu
Baayam.
2 Ma dégg baat bu jóge asamaan, nirook
riirum géej, mel ni dënu gu réy, melati ni ay
xalamkat yuy xalam.
3 Ña ngay woy woy wu yees ca kanam
ngàngune ma, ca kanam ñeenti bindeef yaak
mag ña, te kenn manula mokkal woy wi, ku dul
téeméer ak ñeent fukk ak ñeenti junni ñooñu
ñu jote àddina.
4 Ñooñu ñooy ñi masula ànd ak jigéen, di
sobeel seen bopp, ndax masuñoo séy. Ñooñoo
topp Gàtt bi fépp fu mu jëm. Ñooñu lañu jote
ci biir nit ñi, def leen lu mel ni jooxeb ndoortel
meññeef, ñeel Yàlla ak Gàtt bi,
5 te kàddug fen masula jibe seen gémmiñ.
Gàkkuñu fenn.

Ñetti malaaka yégle nañu àttey Yàlla

6 Ci kaw loolu ma gis meneen malaaka muy
naaw ci digg asamaan, ànd ak xibaaru jàmm bi
sax dàkk, ngir baaxe ko waa àddina: niti wépp
askan ak gépp giir ak wépp làmmiñ ak wépp
xeet.
7 Ma ngay àddu ca kaw, naan: «Ragal-leen
Yàlla te màggal ko, ndax waxtuw àtteem jot na.
Kon nag jaamuleen ki sàkk asamaan ak suuf ak
géej ak bëti ndox yi.»

---

* **14:1** 14.1 tundu Siyoŋ mooy tund wa ñu tabax Yerusalem ci kawam.

8 Meneen malaaka, topp ci, di ñaareel bi. Mu
ne: «Babilon a daanoo, dëkk bu mag ba daanu
na! Moom ma daan màndal askanoo askan biiñu
moyam muy indi am sànj.»
9 Meneen malaaka, topp ci, di ñetteel bi. Mu
àddu ca kaw, ne: «Képp ku sujjóotal rab wi ak
jëmm ji ñu ko sàkkal, ba ñu defal ko màndargam
jë mbaa loxo,
10 kooku dina naan biiñu sànjum Yàlla bu kenn
raxul, ñu xelli ko ci kaasu sànjam. Te dees na ko
mbugale sawara ak tamarax ci kanam malaaka
yu sell yi ak Gàtt bi.
11 Seen saxaru sawaras mbugal day saxoo
dàkk, di gilli ba fàww. Guddeek bëccëg, ñooñuy
sujjóotal rab wi ak jëmm ji ñu ko sàkkal, ak
mboolem ku ñu màndargaale turu rab wi, kenn
du ci nopplu.»
12 Kon nag ñu sell ñiy wormaal santaaney Yàlla
te saxoo gëm Yeesu, looloo tax ñu wara muñ.
13 Ci kaw loolu ma dégg baat bu jibe asamaan
ne: «Bindal: “Bés niki tey ndokklee aji dee
ñi deeyaale gëm Sang bi.”» Noo ga daldi ne:
«Waawaaw, ndax coono dina leen wàcc, ngir
seeni jëf a leen topp.»

Ngóobum àddina tar na

14 Ma xoolaat, gisuma lu moy niir wu weex,
ak jëmm ju ca toog, di nirook doom aadama,
kaalawoo kaalag wurus, ŋàbb ab sàrt bu ñaw.
15 Meneen malaaka génne ca néeg Yàlla ba,
daldi àddu ca kaw, wax ak ki toog ci niir wi, ne
ko: «Dawalal sa sàrt te góob, ndaxte ngóob jot
na, ngóobum àddina ñor na.»

16 Ci kaw loolu ki toog ci kaw niir wi dawal
sàrtam ci kaw suuf, daldi góob àddina.
17 Meneen malaaka nag génne ca néeg Yàlla
ba ca asamaan, ŋàbb moom itam, sàrt bu ñaw.
18 Ba loolu amee meneen malaaka mi yilif
sawara, jóge ca sarxalukaay ba, daldi àddu ca
kaw, wax ak malaaka, mi yor sàrt bu ñaw bi, ne
ko: «Dawalal sa sàrt bu ñaw bi, nga dagg cëggi
reseñ gi ci àddina, ndax reseñ ji ñor na.»
19 Malaaka ma dawal sàrtam ci àddina, dagg
reseñ ji, sànni ci biir nalukaay bu mag bu sànjum
Yàlla ba.
20 Ñu dëggaate reseñ ja ca nalukaay, ba ca
gannaaw dëkk ba, deret génne ca, taa ba tollook
laabi fas yi, wala wal ba dajal digganteb ñetti
téeméeri kilomeetar.

15

Musibay mujjantal agsi na

1 Ma xoolaat, gisuma ci asamaan lu moy jeneen
firnde ju màgg te yéeme: juróom ñaari malaaka
yu taawu juróom ñaari musiba. Musiba yu mujj
yaa nag, ngir ca la sànjum Yàlla di mate.
2 Ma gisati lu mel ni géeju kiristaal bu jaxasook
sawara. Ci biir loolu ña daanoon rab waak
jëmmu nataalam, ak lim bi méngook turam,
ñu ngi taxaw ci kaw géeju kiristaal gi, yore ay
xalami Yàlla.
3 Ña ngay woy woyu Musaa jaamu Yàlla ba, ak
woyu Gàtt bi, naan:
«Yaw Boroom bi Yàlla Aji Man ji,
yaa réy te yéeme ay jaloore.
Yaw Buuru askan yi,

yaa jub te dëgguy doxalin.
4 Boroom bi, ana ku la ragalul?
Ku dul màggal saw tur?
Yaw doŋŋ yaa sell.
Askan yépp ay dikk, sujjóotsil la,
ndax yaa jubi dogal.»
5 Gannaaw loolu ma xoolaat, daldi gis
màkkaan ma fa asamaan, xayma ba fat seede
si*, mu ubbiku.
6 Juróom ñaari malaaka, yi taawu juróom
ñaari musiba yi nag, génne ci màkkaan mi. Ñu
ngi sol mbubbi lëe yu set, ne ràññ, ay ngañaayi
wurus takke ci seen dënn.
7 Kenn ci ñeenti bindeef yi nag jox juróom
ñaari malaaka yi, juróom ñaari ndabi wurus yu
fees ak sànjum Yàlla jiy dund ba fàww.
8 Ba mu ko defee màkkaan ma fees ak saxar
su bawoo ci leeru Yàlla ak kàttanam. Kenn nag
manatula dugg ci màkkaan mi, ba kera juróom
ñaari musibay juróom ñaari malaaka yi matee.

16

Sànj ma sottiku na

1 Ma daldi dégg baat bu xumb bu bawoo ci
màkkaan mi. Mu ne juróom ñaari malaaka yi:
«Demleen sotti juróom ñaari ndabi sànjum Yàlla
yi ci kaw suuf.»
2 Malaaka mu jëkk mi dem, sotti ndabam ci
kaw suuf, mu def ay taab yu bon te aay ci kaw nit

* **15:5** 15.5 seede si mooy àlluway seede yi fukki santaaney Yàlla ya binde woon.

ñi am màndargam rab wi, tey sujjóotal jëmmu nataalu rab wi.
3 Ñaareelu malaaka mi sotti ndabam ci géej
gi. Mu soppiku deret ju mel ni lu nàcce ci ku ñu
bóom. Lépp lu doon dund biir géej daldi dee.
4 Ñetteelu malaaka mi sotti ndabam ci dex
yeek bëti ndox yi, mu doon deret.
5 Ma dégg malaaka mi yilif ndox yi ne:
«Yaw Aji Sell ji nekk te nekkoon,
yaa yey dogal yii àtte.
6 Deretu ñu sell ñeek deretu yonent yi lañu tuur,
nga nàndal leen deret, feye leen.»
7 Ma dégg sarxalukaay ba ne:
«Waawaaw, Boroom bi Yàlla, Aji Man ji,
say àtte dëgg la, yoon la.»
8 Ba loolu amee ñeenteelu malaaka mi sotti
ndabam ci kaw jant bi. Ñu daldi may jant bi muy
lakke nit ñi tàngooru sawaraam.
9 Ci kaw loolu tàngooru naaj wu metti di lakk
nit ñi. Nit ñi nag tuubuñu, sàbbaal Yàlla; xanaa
di saaga Yàlla, ji dogal yooyu musiba.
10 Juróomeelu malaaka mi sotti ndabam ci
kaw ngàngunem rab wi, nguuram daldi sóobu
ci lëndëm, nit ñi di yéyu ndax metit,
11 tuubuñu seeni jëf, xanaa di saaga Yàllay
asamaan ndax seeni mitit ak seeni taab.
12 Juróom benneelu malaaka mi sotti ndabam
ci dex gu mag, gi ñuy wax Efraat, dex gi daldi
ŋiis, ngir sàkkal buuri penku yiy dikk, aw yoon.
13 Ci kaw loolu ma gis ñetti njuuma yu mel niy
mbott, kenn ki génne ci gémmiñu ninki-nànka
ji, kenn ci gémmiñu rab wu jëkk wi, ki ci des ci
gémmiñu ñaareelu rab wi mbubboo yonent.

14 Ñooñu nag ay njuumay Seytaane lañu, yuy
def ay kéemaan, tey dajaleji buuri àddina sépp,
ngir xareb bés bu mag bu Yàlla Aji Man ji.
15 Mu ne: «Maa ngi nii yoot, di dikk nib sàcc.
Ndokklee, yaw mi teewlu, fàggu say yére, ba doo
deme gàcceg yaramu neen, ñu di la seetaan.»
16 Ci kaw loolu njuuma yi dajale buur yi ci
bérab bu ñuy wax Armagedon*, di baatu ebrë.
17 Ba mu ko defee juróom ñaareelu malaaka
mi sotti ndabam ci kaw ngelaw li, baat bu xumb
jóge ca ngàngune ma ca màkkaan ma, ne: «Sotti
na!»
18 Ba loolu amee, ay melax tàkk, ay kàddu aki
dënu riir, suuf yëngu yëngu bu réy bu masula
am ba nit teewee ci kaw suuf ba bésub keroog.
Noonu la yëngub suuf ba yéemee te réy.
19 Dëkk bu mag ba xar ñett, dëkk yu mag yu
askani àddina yi màbb. Babilon gu mag ga nag,
Yàlla bàyyi ko xel, ngir nàndal ko kaasu biiñu
sànjam muy bax.
20 Dun yépp daldi dëddu, tund yi ne mes.
21 Tawu doji yuur yu benn talaŋ, yemook
ñeent fukki kilo, daldi sóobe asamaan ci kaw nit
ñi, ñuy saaga Yàlla ngir musibam doji yuur yi,
ndax musiba mu réy ba jéggi dayo.

17

Mbugal ñeel na jigéenu moykat ju mag ji

1 Kenn ci juróom ñaari malaaka, yi taawu
juróom ñaari ndab yi nag dikk, ne ma: «Kaay,

* **16:16** 16.16 Armagedon ag joor la ci réewum Kanaan.

ma won la mbugalu jigéenu moykat ju mag, ji
toog ci ndox mu bare.
2 Moom la buuri àddina àndal di moy, te biiñu
moyam la waa àddina di màndee.»

3 Ci kaw loolu malaaka mi yóbboo ma Noowug
Yàlla ba ca màndiŋ ma. Ma gis jigéen ju war
rab wu xonq wu am juróom ñaari bopp ak fukki
béjjén, te yaram wi fees ak tur yuy saaga Yàlla.
4 Jigéen jaa ngi sol lu yolet te xonq, takk wurus
ak jamaa aki per. Mu ngi yor kaasu wurus bu
fees ak ñaawtéef ak sobey moyam.
5 Jë bi nag, tur wii lañu ci bind, muy kumpa:
Babilon gu mag gi, ndeyu jigéeni moykat yeek
ñaawtéefi àddina yi.
6 Ma gis ne jigéen ji daa naan ba màndi ci
deretu ñu sell ñi ak deretu ñi doon seedeel Yeesu.
Ba ma ko gisee, jaaxle naa lool.
7 Malaaka ma ne ma: «Looy jaaxle? Man maa
lay xamal kumpag jigéen ji ak rab, wi mu war,
boroom juróom ñaari bopp yeek fukki béjjén yi.
8 Rab wi nga gis mas naa nekk waaye nekkatul.
Dina génne ca xóote ba, waaye day sànkuji. Waa
àddina, ñi ñu bindul woon seeni tur ci téereb
dund bi ba àddinay door nag, bu ñu gisee rab
wi, dinañu yéemu, ndax la mu masoona nekk,
tey nekkatul, te ëllëg muy nekkaat.

9 «Fii nag xel mu ñaw la laaj. Juróom ñaari
bopp yi ñooy juróom ñaari tund, yi jigéen ji toog,
te juróom ñaari buur lañu itam:
10 juróom daanu nañu, kenn kaa ngi fi, ki ci
des nag dikkagul, waaye bu dikkee, ab diir rekk
la fiy am.

11 Rab wi masoona nekk te nekkatul nag,
moom ci boppam moo di juróom ñetteelu buur
bi, kenn la ci juróom ñaari buur yi jiitu itam, te
day sànkuji.
12 «Fukki béjjén yi nga gis, fukki buur lañu yu
jotagul ci seen nguur. Waaye diirub wenn waxtu,
lañuy jot sañ-sañu nguur, ñook rab wi.
13 Menn mébét lañu bokk, te dinañu yékkati
seen doole ak seen sañ-sañ, jox ko rab wi.
14 Dinañu xare ak Gàtt bi, waaye Gàtt bee leen
di daan, ndax mooy Sangu sang yi, di Buuru buur
yi. Mooy daan mook ñoñam, ñi mu woo, tànn
leen te ñu saxoo topp ko.»
15 Mu neeti ma: «Ndox yi nga gis jigéenu
moykat ji toog ci nag, mooy niti xeet yeek
mbooloo yeek askan yeek làmmiñ yi.
16 Fukki béjjén yi nga gis, ñook rab wi, dinañu
won jigéenu moykat ji mbañeel. Dañu koy futti
ba mu ne duŋŋ, ñu lekk aw suuxam, ba noppi
lakk ko.
17 Ndaxte Yàllaa def ci seen xol pastéefu sottal
mébétam, ba ñu bokk sottal menn mébét mi,
daldi jébbal rab wi seen nguur, ba kera kàddug
Yàlla mat sëkk.
18 Jigéen jii nga gis, moo di dëkk bu mag, bi
yilif buuri àddina.»

18

Babilon daanu na

1 Gannaaw loolu ma gis meneen malaaka mu
am sañ-sañ bu réy wàcce asamaan, àddina di
leere cig leeram.

2 Mu àddu ca kaw, ne: «Babilon a daanoo!
Dëkk bu mag ba daanu na, ba doon dëkkukaayu jinne ak mboolem njuuma lu sobewu ak
mboolem picc ak rabu àll wu sobewu te siblu.
3 Kaasu biiñu sànj, bi sababoo ci moyam,
moom la askani àddina yépp di naan. Moom
la buuri àddina àndal di moy, te doyloodig
bakkanam gu réy woomal na julay àddina.»
4 Ci kaw loolu ma dégg beneen baat bu jóge
asamaan, ne: «Yeen sama ñoñ, génnleen dëkk
bii, bala ngeena bokk ak moom ay bàkkaaram,
bay séddu ci mbugalam.
5 Ndaxte ay bàkkaaram jalu na ba àkki
asamaan, te Yàlla bàyyi na xel ay ñaawtéefam.
6 Na mu jëfe ak yeen, jëfeleen ko ak moom,
feyleen ko ñaari yoon ay jëfam. Kaas bi muy
xellile am njafaan, feesalal-leen ko njafaan lu ko
ëpp doole ñaari yoon.
7 Joxleen ko ci toskare aku naqar, kemu
daraja jaak dund gu bakkane ga mu jagoo woon.
Gannaaw moo ne cim xelam: “Maa tooge jalu
lingeer, dumab jëtun, duma deele mukk,”
8 looloo tax ci benn bés la musiba yiy
këppoondoo ci kawam: mbas, deele akub xiif,
te dees na ko lakk ba mu jeex, ndax Boroom bi
Yàlla mi ko mbugal moo am doole.»
9 Buuri àddina yi àndoon ak dëkk bii ci moy ak
dund gu bakkane, bu ñu séenee saxaras lakkam,
ñoom ñépp ay yuuxu, di ko jooy.
10 Fu sore lañuy dànd, ndax ragal toskarey
dëkk bi, te naan:
«Wóoy, wóoy ngalla dëkk bu mag ba!
Babilon ma ca doole ja!

Ci wenn waxtu rekk la sa àtte dikk!»
11 Julay àddinaa ngay yuuxu, di ko jooy, nde
am njaayam du jarati:
12 wurus ak xaalis, ak doji gànjar aki per ak lëe
ak ndimo lu yolet ak sooy, ak ndimo lu xonq curr,
ak bépp bant bu xeeñ, ak wépp xeetu jumtukaayi
bëñi ñey, ak jumtukaayi dénku ngëneel ak yu
xànjar, ak yu weñ gu ñuul, ak yu doju màrb,
13 ak kanel ak yeneen safal, ak ndàbbu miir
ak cuuraay-libaŋ ak yeneen cuuraay, ak biiñ ak
diwu oliw ak sunguf ak pepp ak nag ak xar ak
fas, aki watiir aki jaam, ak nit ñu ñu jàpp xare.
14 Dinañu ne: «Doomi garab yi nga soppoon
sore na la, mboolem lu neex ak lu yànj réer na
la mërr!»
15 Ña daan jula yooyii ci dëkk bi ba woomle, fu
sore lañuy dànd, ndax ragal toskarey dëkk bi, di
yuuxook a jooyoo,
16 naan:
«Wóoy, wóoy ngalla dëkk bu mag ba! Ngalla
yaw, dëkk bu mag,
ba daa woddoo lëe ak ndimo lu yolet ak lu xonq
curr,
takkoo wurus ak doji gànjar aki per,
17 wenn waxtu rekk, alal ju baree nii neen!»
Dawalkati gaal yeek julay géej yi, ak mool yi,
ak mboolem ñiy dunde géej, ñoom ñépp a ngi
dànd fu sore,
18 séen saxaras lakku dëkk bi di jalu, naan:
«Bii dëkk bu mag, ana dëkk bu masa nirook
moom?»
19 Dañuy xëpp suuf seen kaw bopp, di yuuxook
a jooy ak a naqarlu, naan:

«Wóoy, wóoy, ngalla dëkk bu mag ba!
Sa koom a woomal mboolem boroom gaal ci kaw géej,
wenn waxtu rekk, nga gental.»

20 Ndokklee, asamaan,
Ndokklee, yeen ñu sell ñi itam, ak ndawi Yàlla yeek yonent yi,
ndaxte Yàllaa leen àtteek dëkk bii, mbugal ko.
21 Ba loolu amee malaaka mu am doole yékkati doj wu mel ni doju wolukaay wu mag, sànni ko biir géej, daldi ne:
«Babilon dëkk bu mag bi, nii lañu koy sànneek doole,
mu ne meŋŋ.
22 Buumi xalam ak baatu woykat, toxorooku liit, lenn du ci jibeeti fi yaw.
Liggéeykat bu xareñ bu mu mana doon,
deesatu ko gis fi yaw,
doju wolukaay du riireeti fi yaw,
23 làmp du niiteeti fi yaw,
te baatu boroom séet akub séetam du jibeeti fi yaw mukk,
ndax say julaa ëppoon doole ci àddina,
te say xërëm a sànk askanoo askan.»
24 Ci yaw it lañu fekk deretu yonent yeek ñu sell ñi ak mboolem ñi ñu rey ci kaw suuf.

19

Aleluya!

1 Gannaaw loolu damaa dégg lu mel ni coow lu xumb, bawoo ci mbooloo mu bare mu àddoo asamaan, ne:

«Aleluya*!
Texe ak daraja ak kàttan ñeel na sunu Yàlla.
2 Ay àtteem dëgg la, yoon la!
Moo mbugal jigéenu moykat bu mag,
bi yàq àddinaak moyam,
feye ko deretu jaami Yàlla yi mu tuure loxoom.»
3 Ñu neeti:
«Aleluya!
Saxaras lakku dëkk ba kay day jolli rekk, ba fàww!»
4 Ci kaw loolu ñaar fukki mag ñeek ñeent ak ñeenti bindeef yi ne gurub sukk, sujjóotal Yàlla, mi toog ci ngàngune mi. Ñu bokk ne:
«Amiin! Aleluya!»
5 Ba loolu amee kàddu jibe ngàngune ma, ne:
«Màggal-leen sunu Yàlla,
yeen jaamam ñépp,
ak yeen ñi ko ragal, mag ak ndaw.»
6 Ma daldi dégg lu mel ni coowal mbooloo mu bare, mu àddoo ni riirum géej, tey nirook kàddug dënu gu réy, ne:
«Aleluya!
Sunu Boroom Yàlla Aji Man ji mooy Buur!
7 Nanu bég, di bànneexu te màggal ko,
ndax céetu Gàtt bi agsi na, ab séetam defaru na ba noppi!
8 Jox nañu ko mbubbum lëe mu set, ne ràññ, mu sol.»
Lëe boobu mooy jëfi njekk yu nit ñu sell ñi.
9 Malaaka ma nag ne ma: «Bindal lii: “Ndokklee ñi ñu woo ci berndey céetu Gàtt bi.”»

* **19:1** 19.1 aleluya waxu yawut la, juy tekki «Cant ñeel na Boroom bi.»

Mu teg ca ne ma: «Loolu kàddu yu dëggu yu
Yàlla la.»
10 Ma daldi ne gurub sukk ciy tànkam, ngir
sujjóotal ko. Mu ne ma: «Déet, ëpp naa def.
Sa mbokkum jaam doŋŋ laa, ni yaak sa bokk yi
jàppoo seedeel Yeesu. Sujjóotalal Yàlla. Ndaxte
seedeel Yeesu moo di Noo giy dundal waxyu.»

Gawar war na fas wu weex

11 Ba loolu wéyee ma gis asamaan ubbiku, fas
wu weex daldi feeñ. Ki ko war, «Wóor te Dëggu»
lañu koy wax te njub lay àttee, di ko xaree.
12 Ay gëtam a ngi mel ni sawara wuy tàkk,
bopp bi, mbaxanay buur yu baree ci tege, ñu
bind ci kawam tur wu kenn xamul ku dul moom.
13 Mbubb ma mu sol, dees koo sóob ci deret, te
turam wi ñu ko xame di «Kàddug Yàlla.»
14 Xarekat yi ci asamaan a ko topp, war fas yu
weex, sol mbubbum lëe mu weex, set wecc.
15 Gémmiñ gi, saamar bu ñaw a ciy lange, mu
di ko cawe askan yi. Moo leen di jiitee yetu weñ,
te mooy dëggaate ci biir nalukaay bi, reseñ ji
ñuy segale biiñu sànj mu tàng mu Yàlla Aji Man
ji.
16 Ci kaw mbubbam ak ci luppam, aw tur lañu
ci bind te moo di: «Buuru buur yi, Sangu sang
yi.»
17 Ma gis nag menn malaaka mu taxaw ci jant
bi. Mu àddu ca kaw, wax ak mboolem picc,
yiy naaw ci digg asamaan, ne leen: «Dikkleen,
dajesileen ci bernde ju mag ju Yàlla ji,
18 ndax ngeen lekk suuxi buur ak suuxi nji-
iti gàngoor, suuxi jàmbaar ak suuxu fas ak

gawaram, suuxu ñépp; gor ak jaam, mag ak ndaw.»
19 Ba loolu amee ma gis rab wi, mook buuri àddina yeek seeni gàngoor, ñu daje ngir xareek ki war fas week gàngooram.
20 Ñu daldi jàpp rab wi, mook yonentu caax-aan, bi defoon ci turu rab wi ay kéemaan yu mu sànke ña ñu màndargaale woon màndargam rab wi, te ñu doon jaamu jëmmu nataalu rab wi. Ñoom ñaar ñépp lañu sànni, ñuy dund ca déegu sawara waak tamarax bay bax.
21 Ña ca des, ñu reye leen saamar bay lange ca gémmiñu ka war fas wa, picc yépp lekk ca seen suux ba regg.

20

Almasi mooy nguuru junniy at

1 Ba mu ko defee ma gis malaaka mu wàcce asamaan, yor caabiy xóote bi, ak càllala gu réy.
2 Mu jàpp ninki-nànka ja, jaani cosaan jooju di Tuumaalkat bi, di Seytaane ba tey. Malaaka mi yeew ko diiru junniy at.
3 Da koo sànni ci xóote bi, tëj ko, sakk buntu xóote bi, ndax du naxati askan yi, ba kera junniy at yi mat. Gannaaw loolu nag fàww ñu yiwi ko diir bu gàtt.
4 Ci kaw loolu ma gis ay gàngune yu ñu jox ña ca toog, sañ-sañu àtte. Ma daldi gis bakkani ñi ñu dogoon seen bopp ndax la ñu doon seedeel Yeesu ak la ñu gëmoon kàddug Yàlla, ña sujjóotalul woon rab wi ak jëmmu nataalam, te amuñu màndargam rab wi ci seen jë mbaa seen

loxo. Ñu dekki bay nguuroondoo ak Almasi diiru junniy at.
5 Loolu moo di ndekkite lu jëkk li. Yeneen
néew yi nag, duñu dekki li feek junniy at yi matul.
6 Ndokkle ak sellnga ñeel na ñi séddu ci
ndekkite lu jëkk li! Ñooñu, ñaareelu dee gi
manalu leen dara. Ñooy doon it sarxalkati
Yàlla ak Almasi, te ñooy nguuroondoo ak Almasi
junniy at.

Seytaane moo mujje déegu sawara sa

7 Bu junniy at yi matee, dees na yiwi Seytaane,
génnee ko ca kasoom,
8 mu dikk, naxsi askani ñeenti colli àddina, yi
ñuy wax waa Gog ak Magog*. Mu dajale leen
ngir xare, ñu bare ni feppi suufas géej.
9 Dañuy sam déndub suuf sépp, daldi yéew
dalub nit ñu sell ñi ak dëkk bu jar bi. Ci biir
loolu sawara wàcce asamaan, lakk leen.
10 Ñu jàpp nag Seytaane, mi leen daan nax,
sànni ko ci déegu sawaraak tamarax ba, mu
fekki fa rab waak yonentu caaxaan ba. Dees na
leen fa mitital guddi ak bëccëg, ba fàww.

Bés-pénc taxaw na

11 Ci kaw loolu ma gis ngàngune mu mag mu
weex, ak ku ci toog. Asamaan ak suuf daldi dawe
fa kanamam, ne mes.
12 Ma gis néew ya, mag ak ndaw, ñu taxaw ca
kanam ngàngune ma, ay téere ubbiku, beneen

---

* **20:8** 20.8 Gog ak Magog ñooy misaal bañaaley Yàlla ak ñu sell ñi. Seetal ci *Esekiyel* 38 ak 39.

téere ubbikooti, di téereb dund ba. Ñu daldi àtte
néew ya ca seeni jëf, na ñu ko binde ca téere ya.
13 Ba mu ko defee géej jébbale néew ya woon
ca moom, ndee ak njaniiw jébbale néew ya
woon ca moom, ñu daldi àtte ku nekk ca say jëf.
14 Ba loolu amee ñu jàpp ndee ak njaniiw,
sànni ca déegu sawara sa. Ñaareelu dee gi nag
moo di déegu sawara si.
15 Képp ku ñu gisul ñu bind la ci téereb dund
bi, ci déegu sawara si lees la sànni.

21

Asamaan ak suuf am nañu kuutaay

1 Ma daldi gis asamaan su bees ak suuf su bees.
Fekk na asamaan su jëkk sa ak suuf su jëkk sa
wéy, te géej amatul.
2 Ma gis nag dëkk bu sell bi, Yerusalem gu bees
gi, mu wàcce asamaan, fa Yàlla, mel nib séet bu
defaru ba jekk ngir jëkkëram.
3 Ma dégg kàddu gu xumb jibe ca ngàngune
ma, ne: «Màkkaanu Yàllaa ngii ci biir nit ñi.
Mooy dëkk ak ñoom, ñu diy ñoñam. Yàlla ci
boppam mooy dëkk ak ñoom, di seen Yàlla.
4 Mooy fomp seen wépp rongooñ: Dee dootu
am, dëj aki yuux aku tiis dootu am, lu jëkk laay
wéy.»
5 Ci kaw loolu ki toog ci ngàngune mi ne: «Maa
ngii di yeesal lépp!» Mu teg ci ne ma: «Bindal,
yii kàddu yu wóor la te dëggu.»
6 Mu neeti ma: «Sotti na! Maay Alfa, di Omega,
di njàlbéen, di muj. Ku mar, maa lay may nga
naan ci bëtu ndoxum dund mi, te doo fey dara.

7 Képp ku am ndam nag, looloov doon sab cér.
Maay doon sa Yàlla, nga doon sama doom,
8 waaye ñu ragal ñi ak aji gëmadi ñi ak defkati
ñaawtéef yi ak bóomkat yi ak moykat yi ak
xërëmkat yi ak bokkaalekat yi, mboolem niti fen
ñi, seen añ a nga ca déegu sawara waak tamarax
ba. Loolu moo di ñaareelu dee.»
9 Ba loolu amee menn malaaka dikk. Mu ngi
bokk ci juróom ñaari malaaka, yi yor juróom
ñaari ndab yi fees ak juróom ñaari musiba yu
mujj yi. Mu ne ma: «Dikkal, ma won la séet bi,
soxnas Gàtt bi.»
10 Ci kaw loolu mu yóbboo ma Noowug Yàlla
ba ci tund wu mag te kawe, daldi may won dëkk
bu sell bi, Yerusalem, muy wàcce asamaan, fa
Yàlla.
11 Dëkk baa nga ànd ak darajay Yàlla, leer-
aayam ba mel ni peru gànjar, nirook peru jàspë,
leere ni kiristaal.
12 Tata ju réy te kawe la am ak fukki bunt ak
ñaar yu fukki malaaka ak ñaar taxawe, ay tur
binde ca kaw bunt ya, di turi fukki giiri Israyil
yaak ñaar.
13 Wetu penku ba, ñetti bunt la; wetu bëj-
gànnaar di ñetti bunt; wetu bëj-saalum, ñetti
bunt; wetu sowu ba, ñetti bunt.
14 Tatay dëkk baa nga sampe ci fukki doji
kenook ñaar yu ñu bind fukki tur ak ñaar yu
ndawi Gàtt bi.
15 Kiy wax ak man nag, mu ngi yor yetu
nattukaayu wurus, ngir natt dëkk bi aki buntam
ak tataam.
16 Dëkk bi dafa kaare; guddaay bi tollook
yaatuwaay bi. Mu natte dëkk bi bant bi mu

yor, guddaay bi ak yaatuwaay bi ak taxawaay bi,
lépp tolloo, di fukki junneek ñaari dayo (12 000),
yemook ñaari junneek ñaar téeméeri kilomeetar
(2 200).
17 Malaaka mi natt tata ji, muy téeméeri xasab
ak ñeent fukk ak ñeent (144) yu malaaka mi
natte, ni ko nit ñiy natte naka jekk, te yemook
juróom ñaar fukk ak ñaari meetar (72).
18 Tata ji peru jàspë lañu ko liggéeye, dëkk bi
di wurusu ngalam, leer nàññ ni kiristaal.
19 Doju kenug dëkk bi, xeeti gànjar ju nekk
lañu ko rafetale.
Doju kenu gu jëkk gi di jàspë;
ñaareel bi di safiir;
ñetteel bi di kalseduwan;
ñeenteel bi di emëródd;
20 juróomeel bi di sarduwan;
juróom benneel bi di kornalin;
juróom ñaareel bi di kirsolit;
juróom ñetteel bi di beril;
juróom ñeenteel bi di topaas;
fukkeel bi di kirsoparas;
fukkeel beek benn di yasent;
fukkeel beek ñaar di ametistë.
21 Fukki bunt yeek ñaar, fukki per ak ñaar lañu.
Bunt bu nekk sàkkoo ci benn per kepp, péncum
dëkk bi di wurusu ngalam, leer nàññ ni kiristaal.
22 Ab jaamookaay nag, gisuma ko fenn ci biir
dëkk bi, ndax Boroom bi Yàlla Aji Man ji ak Gàtt
bi ñooy jaamookaay bi.
23 Te dëkk bi soxlawul jant bu koy leeral mbaa
weer, ndax leeru Yàllaa koy leeral, Gàtt bi di
làmpam.

24 Askani àddina, leeru dëkk bi lañuy doxe,
buuri àddina di fi indi seen teraanga.
25 Bunti dëkk bi du tëje mukk bëccëg, te foofa
sax guddi amu fa.
26 Dees na fa indi darajaak teraangay askan yi.
27 Du lenn lu sobewu lu fay dugg nag, mbaa
defkatu jëf ju ruslu ak njublaŋ. Ñi ñu bind ci
téereb dund bu Gàtt bi doŋŋ ñoo fay dugg.

22

Walum dund mi feeñ na

1 Ci kaw loolu malaaka mi won ma dexu
ndoxum dund mu leer nàññ ni doju kiristaal,
ndox ma wale ca ngàngunem Yàllaak Gàtt ba,
2 di tuuru ci digg péncu dëkk bi. Ci ñaari tàkki
dex gi, garabu dund a ngi ci, di meññ fukki yoon
ak ñaar, weer wu nekk benn yoon, xob yi di faj
askani àddina.
3 Alkànde nag du fa amati, te ngàngune mu
Yàllaak Gàtt bi ci biir dëkk bi lay nekk, jaamu
Yàlla yi di ko sujjóotal,
4 di gis kanamam, turam binde ci seen jë.
5 Guddi du amati, te deesul soxlaati làmp mbaa
naaj, ndax Boroom bi Yàlla moo leen di leeral. Te
dañuy nguuru ba fàww.
6 Ba loolu amee malaaka mi ne ma: «Lii wax
ju wóor la te dëggu. Boroom bi Yàlla miy xelal
yonent yi, moo yebal malaakaam, ngir mu won
jaamam ñi mbir yi dëgmal te du jaas.»

Yeesu Almasi dina délsi

7 «Maa ngii di ñëw léegi. Ndokklee yaw miy
sàmm kàdduy waxyuy téere bii.»

8 Man Yowaan maa dégg mbir yii, gis ko. Ba
ma ko déggee, gis ko, dama ne gurub sukk ci
tànki malaaka, mi ma ko won, nar koo sujjóotal.
9 Mu ne ma: «Ëpp naa def, sa mbokkum jaam
doŋŋ laa, ni yaak sa bokki yonent yeek ñiy sàmm
kàdduy téere bii. Sujjóotalal Yàlla.»
10 Mu neeti ma: «Bul làq kàdduy waxyuy téere
bii, ndax waxtu wi jege na.
11 Ku jubadi, na saxoo njubadi; ku yàqu, saxoo
yàqute; ku jub, wéye def njub; ku sell it, wéye
sell.»
12 «Maa ngii di ñëw léegi, ànd ak sama pey,
ngir delloo ku nekk jëfam.
13 Man maay Alfa di Omega; maa jëkk, maa
mujj, maay njàlbéen, maay muj.
14 «Ndokklee yeen ñi fóot seeni yére, ngir
saña lekk ci garabu dund gi, jàlle bunt yi, dugg
ci biir dëkk bi.
15 Ci biti, xaj yaa fa nekk ak xërëmkat yi ak
moykat yi ak bóomkat yi ak bokkaalekat yi, ak
képp ku sopp fen te di ko jëfe.
16 «Man Yeesu maa yónni sama malaaka, ngir
mu seede mbir yii ci yeen, ñeel mboolooy
gëmkat ñi. Man maay njebbitu Daawuda, di
kuutaayam, maa di biddiiwu njël bi ne ràññ.»
17 Noo gi ak Séet bi neeñu: «Ñëwal!»

Ku ci dégg it, neel: «Ñëwal!»

Ku mar, ñëwal; ku bëgg ci ndoxum dund mi,
jëlal, ñu may la.
18 Man Yowaan, seede naa ñeel képp ku dégg
kàdduy waxyu yu téere bii, ne: Képp ku ci yokk

lenn, Yàlla dina la yokkal mbugal, yi ñu bind ci téere bii.
19 Te ku wàññi lenn ci kàdduy waxyu yu téere
bii, sa wàll la Yàlla di wàññee ci yooyii ñu bind
ci téere bi, muy garabu dund gaak dëkk bu sell
ba.
20 Kiy seede mbir yii nee: «Waawaaw, maa ngi
ñëw léegi.»
Amiin, Sang Yeesu, ñëwal!
21 Yal na yiwu Sang Yeesu ànd ak ñépp.

Kàddug Yàlla gi
Wolof Bible 2020 revision.
La bible en wolof; revision 2020

copyright © 2010, 2020 La Mission Baptiste du Sénégal

Language: Wolof

Dialect: Regional Wolof

Translation by: La MBS

For complete copyright statement, please see http://sng.al/copyright
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-07-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source files dated 23 Jul 2020
eb088fb7-76e3-5c5f-ab35-a0da6cd8fd40